

УДК 37.091.12:005.963 - 044.75]:159.98-051
DOI: 10.24144/2524-0609.2020.46.185-190

Палько Тетяна Василівна
кандидат психологічних наук
доцент кафедри педагогіки та психології
Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти
м. Ужгород, Україна
tanya0106.1967@ukr.net
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2273-1472>

ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПЕДАГОГА В УМОВАХ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

Анотація. Важливою умовою гармонійного розвитку особистості педагога є якісно побудована, ефективна та результативна система психологічного супроводу освітнього процесу. Але на початку третього тисячоліття у глобалізованому світі, який називають інформаційним проривом, що поступово змінює наше буття, вносячи акценти у світогляд, спосіб мислення, цінності, потреби, постає питання не тільки психологічного, але й інформаційно-психологічного супроводу. Результатом супроводу є розвиток ІТ-грамотного, здатного до рефлексії професійної діяльності, вмотивованого педагога 21 століття, який не розгубиться при взаємодії з дітьми Альфа-покоління, які живуть в інформаційному, динамічному, емоційно-напруженому середовищі, покоління Google babies. Метою статті є створення структурно-функціональної моделі системи інформаційно-психологічного супроводу педагога в умовах неперервної освіти. Учителю, вихователю, керівнику закладу освіти потребують здійснення інформаційно-психологічного супроводу з боку викладачів тих інституцій, де проходить їхній професійний розвиток, оскільки в сучасному інформатизованому світі дуже складно зорієнтуватися у необмеженій кількості джерел, які можна використати під час освітнього процесу. З цією метою нами було проведено вивчення можливостей для створення системи інформаційно-психологічного супроводу педагога з використанням аналізу досліджень та практичної діяльності з організації дистанційного навчання на базі Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти. У результаті дослідження нами було визначено мету, завдання і функції інформаційно-психологічного супроводу педагога і розроблено алгоритм реалізації моделі системи інформаційно-психологічного супроводу з метою розвитку ключових компетентностей педагога в умовах неперервної освіти.

Ключові слова: інформаційно-психологічний супровід; Zoom; Moodle; професійний стандарт вчителя.

Актуальність проблеми. Важливою умовою гармонійного розвитку особистості педагога є якісно побудована, ефективна та результативна система психологічного супроводу освітнього процесу. Але на початку третього тисячоліття у глобалізованому світі, який називають інформаційним проривом, що поступово змінює наше буття, вносячи акценти у світогляд, спосіб мислення, цінності, потреби, постає питання не тільки психологічного, але й інформаційно-психологічного супроводу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналізуючи дану проблематику ми віднаходимо різнопланові тлумачення поняття супроводу та психологічного супроводу.

У словнику В.І.Дала супровід трактується як дія за дієсловом «супроводжувати», тобто «проводжати, супроводжувати, йти разом з метою, провести, слідувати» [1].

На думку О.Казакової, супровід – це складний процес взаємодії супроводжувача і супровідного, результатом якого є рішення й дія, що веде до прогресу в розвитку супроводжуваного. Психологічний супровід за О.Казаковою – це комплексний метод, в основі якого – єдність чотирьох функцій: діагностика суті виниклої проблеми; інформація про суть проблеми й шляхи її розв'язання; консультація на етапі ухвалення рішення й вироблення плану вирішення проблеми; первинна допомога на етапі розв'язання проблеми [2].

Поняття «супровід» Ю.В.Слюсарев вживав для позначення недерективної форми надання психологічної допомоги, спрямованої «не просто на підсилення або удосконалення, а на розвиток і саморозвиток самосвідомості особистості», допомоги, яка запускає механізми саморозвитку і активізує власні ресурси людини [3].

Психологічний супровід професійного розви-

тку педагогічних працівників – це створення умов та пропозиція ефективних технологій для збереження та підтримки їх психологічного здоров'я в процесі професійного розвитку та педагогічної діяльності [4].

З точки зору Е.Ф.Зеєра, «Психологічний супровід фахового становлення особистості – це складова частина професійної освіти, яка полягає в психологічній допомозі людині щодо подолання труднощів професійного життя, корекції деструктивних тенденцій розвитку, підвищення адаптованості майбутнього фахівця до соціально-економічних і технологічних змін, розвитку у нього позитивної професійної перспективи» [5, с.266-267].

Отже, однозначності у поглядах на цю проблему немає, але аналіз наукової літератури надав можливість зробити висновок, що психологічний супровід педагога розглядається як система підтримки та допомоги фахівцю, що спрямована на створення спеціальних умов для повноцінного розвитку й успішному здійсненню функціональних обов'язків в освітньому середовищі.

Щодо інформаційно-психологічного супроводу особистості педагога та його реалізації, то це можливо лише за наявності цілісної комплексної програми, але визначення поняття інформаційно-психологічний супровід поки не існує, тому є потреба у його тлумаченні.

Мета статті. На основі аналізу наукових підходів щодо поняття супроводу, досліджень, дотичних до теми та практичної реалізації в умовах неперервної освіти вибудувати структурно-функціональну модель системи інформаційно-психологічного супроводу педагога в умовах неперервної освіти.

Застосовані методи дослідження: аналіз результатів опитування учасників освітнього процесу під час карантину, проведеного Державною службою

якості освіти опитування учасників освітнього процесу; практичної діяльності Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти з організації дистанційного навчання.

Виклад основного матеріалу. Комплекс економічних проблем, що склалися сьогодні (невисока заробітна плата, недостатня технічна забезпеченість тощо), а також соціально-економічних, пов'язаних з падінням престижу педагогічної професії, робить працю вчителя надзвичайно психоемоційно напруженою. Крім того із збільшенням педагогічного стажу роботи у вчителів знижуються показники як фізичного, так і психічного здоров'я. Педагоги працюють у доволі неспокійній, емоційно напруженій атмосфері, що вимагає постійної уваги і контролю за взаємодією в системі «вчитель – учень». За таких умов у педагогів часто виникає стрес, який спричиняється безліччю стресогенів, що безперервно накопичуються в різних сферах життєдіяльності. Професія педагога належить до категорії стресогенних у педагогічній діяльності. Існує безліч факторів, які можуть спричинити такі види стресу, як інформаційний (за наявності великих об'ємів інформації, жорстко обмеженні термінів для виконання та прийняття рішень); емоційний (у випадках глибоких протиріччя чи конфліктів між учасниками освітнього процесу); комунікативний (при недостатньому рівні розвитку комунікативних умінь, для ефективного спілкування з колегами, батьками, здобувачами освіти, невмінні дотримуватись психологічних кордонів при спілкуванні) [6, с.187].

Інформаційний стрес у житті вчителів відбувся нещодавно – у перші тижні після оголошення карантину, спричиненого Covid-19. Педагоги потрапили у інформаційний колапс – як організувати продуктивний освітній процес дистанційно? Учитель повинен був відповісти на безліч питань: чи у всіх дітей є гаджети та в який час вони можуть ними користуватися; з котрої і до котрої години у дітей буде можливість працювати; як відбуватиметься дистанційне навчання, навчити користуватися потрібними програмами; визначитися, який різновид дистанційного навчання використовуватиметься: синхронний, асинхронний чи гібридний; які цифрові платформи варто використовувати (Zoom, Skype, Instagram, Google Hangouts, Google Classroom, Moodle, Microsoft Teams), що дадуть змогу реалізувати авторські методичні задумки, створювати навчальні курси, гнучко розподіляючи контент між онлайн- та офлайн-частинами, диференціювати навчальні завдання, проводити онлайн-уроки, оперативно надавати зворотний зв'язок, відстежувати навчальний поступ кожного учня, створювати та наповнювати портфоліо і т.і.

Велика кількість вчителів та учнів, особливо у сільській місцевості, опинилася у досить складній ситуації: відсутність якісного Інтернет-зв'язку; сучасного комп'ютерного обладнання і врешті-решт без навиків роботи на платформах Google Meet, Facebook, Zoom і т.і. у відеохостингу YouTube; навчочу у спілкуванні через «лайки», «дизлайки», «клакси», «емоджі», «стікери», «голосові повідомлення», «відеозв'язок» тощо.

Про зазначену вище проблематику можна зробити висновок з проведеного Державною службою якості освіти опитування учасників освітнього процесу, метою якого було вдосконалення організації дистанційного навчання в школах [7].

За результатами опитування: 50% учнів 9-11 класів подобається навчатися дистанційно; 60% батьків відмітили важкість у мотивації дитини до навчання, 5% відповіли, що складність полягає у відсутності

будь-яких гаджетів; 79% вчителів-респондентів вважають, що для підвищення якості онлайн-навчання учнів їм потрібно вдосконалити методику організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання, в умовах карантину 46% педагогів витрачають значно більше часу на підготовку до проведення навчальних занять; найскладнішим у процесі реалізації дистанційного навчання в час пандемії є налагодження зв'язку з учнями, про це повідомили 72% директорів. При цьому 57% вперше зіткнулися з використанням технологій онлайн-навчання [8].

Крім інформаційного стресу праця педагога в сучасних умовах також супроводжується негативними емоціями, перенапруженням психічних і фізіологічних функцій, порушенням працездатності, тобто розвитком стану, що характерний для професійного стресу, а саме, емоційного стресу.

Досить часто емоційний стрес поєднаний з комунікативним стресом, який, в свою чергу, пов'язаний з реальними проблемами ділового спілкування. Проявляється комунікативний стрес у підвищеній дратівливості, невмінні захиститися від комунікативної агресії, нездатності сформулювати відмову там, де це необхідно, у незнанні спеціальних прийомів захисту від маніпулювання, неспівпаданні за темпом спілкування [6, с.186-187].

Отже, одним із головних завдань психологічного супроводу особистості у процесі професійної підготовки є не тільки надання їй своєчасної допомоги та підтримки, але й навчання самостійному та відповідальному подоланню труднощів у своєму особистісно-професійному становленні, тобто розвиток резильєнтності – вміння виходити із кризових ситуацій гідно, з найменшими втратами (емоційними чи психологічними). Необхідність вирішення цього завдання обумовлена, перш за все: соціально-економічною нестабільністю держави; індивідуальними психофізіологічними особливостями педагогів; різноманітними змінами в приватному житті кожної людини; випадковими обставинами та ірраціональними тенденціями життєдіяльності.

Але, ми розуміємо, що в сучасному інформатизованому світі при достатньо досконалий і відпрацьованій роками системі передачі знань і умінь в умовах післядипломної педагогічної освіти виникає необхідність доповнення існуючої освітньої системи інформаційно-психологічним супроводом розвитку педагогів.

Однак, необхідно робити основний акцент не на застосуванні окремих інноваційних та особистісно-орієнтованих педагогічних технологій, а на формуванні психологічної готовності до їх застосування. Комп'ютер, інтернет, гаджети, стали звичними засобами особистого і професійного життя, без яких важко уявити собі наше існування в інформатизованому світі. Виклики розвитку сучасного світу, цифровізація всіх сфер життя суспільства, без сумніву, стали передумовами до впровадження діджиталізації в сферу освіти, у тому числі у закладах післядипломної педагогічної освіти, що свідчить про необхідність модернізації нині діючої системи.

Нагомість аналіз досліджень, проведених Державною службою якості освіти і описаних вище, а також [8] практика підвищення кваліфікації педагогічних працівників на базі ЗППО свідчить про те, що рівень професійно-особистісного саморозвитку вчителя, який необхідний для досягнення нового рівня освіти, за таких умов відбутися не може, оскільки педагог не готовий до всіх викликів, які перед ним постають. Не кожен учитель здатний са-

можливо здійснювати свій професійний саморозвиток, аналізувати свою діяльність, усвідомлювати свої потенційні можливості й ідентифікувати їх з використанням комп'ютерних технологій та Інтернет-ресурсом. Саме тому, ключовим завданням закладів післядипломної педагогічної освіти нині є не тільки розуміння того, як застосовувати елементи інформаційних технологій в процесі підвищення кваліфікації педагогів, а й цифрова трансформація самого освітнього процесу.

Освітній процес відбувається за допомогою інформатизованих засобів, з використанням сучасних систем зв'язку і передачі інформації. Виникає питання наскільки педагог готовий до таких змін, і як швидко відбувається його самоорієнтування до змін, до саморозвитку, осучаснення своєї корпоративної інформаційної культури. Традиційна освітня система втрачає пріоритети, відповідно і педагог, який не буде прагнути до самозмін, не зможе утриматися в умовах «інформатизації суспільства».

Створення структурно-функціональної моделі системи інформаційно-психологічного супроводу педагога передбачає формулювання мети, завдань і функцій, що є основою моделі, в центрі якої – педагог. Метою такого супроводу є отримання ІТ-грамотного, здатного до рефлексії професійної діяльності, вмотивованого педагога 21 століття, який не розгубиться при взаємодії з дітьми Альфа-покоління, які живуть в інформаційному, динамічному, емоційно-напруженому середовищі, покоління Google babies.

Під інформаційно-психологічним супроводом професійного зростання педагога надалі будемо розуміти цілісну систему організаційних та психолого-педагогічних заходів, технологій та процедур, мотивації до інформаційної діяльності, які спрямовані на допомогу педагогічним працівникам у подоланні труднощів упродовж професійної діяльності; розвиток особистісних якостей і психологічної готовності вчителя до впровадження інновацій та творчої самореалізації (рис. 1).

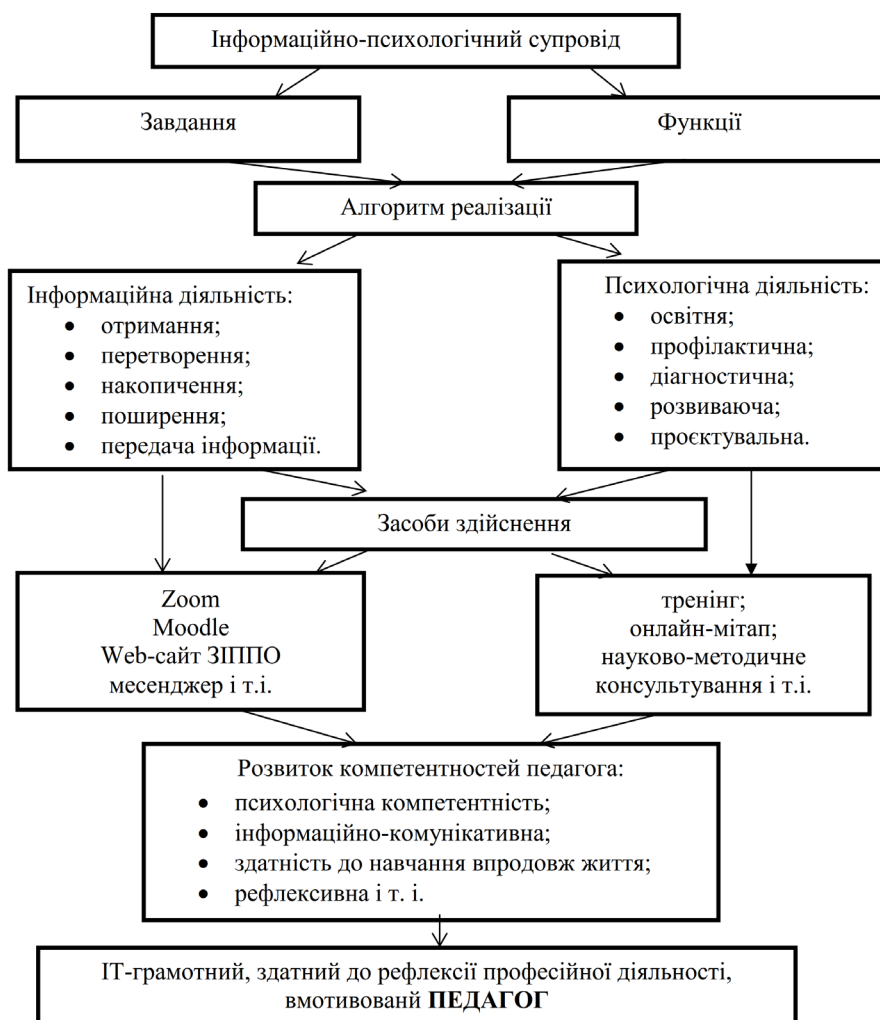

Рис. 1. Структурно-функціональна модель системи інформаційно-психологічного супроводу педагога у Закарпатському інституті післядипломної педагогічної освіти

Завданнями інформаційно-психологічного супроводу можуть виступати:

- створення умов для сприйняття матеріалу слухачами курсів підвищення кваліфікації, включаючи наявність освітнього середовища, в якому здійснюється освітній процес, що передбачає взаємодію

між його суб'єктами, спрямовану на вирішення педагогічних завдань через опосередковану взаємодію засобами інформаційно-комунікаційних технологій;

- здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності

ті;

- сприяння у формуванні готовності до адекватного сприйняття вимог професії, її функцій і співвідношення їх зі своїми здібностями, можливостями, індивідуально-типологічними характеристиками (як слухачів, так і викладачів);

- формування інформаційно-психологічної компетентності, інформаційно-психологічної культури як динамічного новоутворення особистісного і професійного розвитку педагога;

- інформаційно-психологічна допомога педагогу у засвоєнні ефективних методів отримання, переробки нової інформації в освітньому процесі і подальшого її застосування у практичній діяльності;

- підтримка особистості педагога у визначенні і проєктуванні життєво-професійної стратегії на подальші етапи життєдіяльності;

- розвиток професійної рефлексії з формуванням установок на постійний саморозвиток і самоосвіту через навчання прийомам саморегуляції, самоконтролю, конструктивним способам подолання вікових криз, професійних і особистісних проблем педагогів;

- допомога у виборі форм і видів підвищення кваліфікації з використання сучасних ІТ-технологій, включаючи дистанційне навчання тощо.

Основними функціями інформаційно-психологічного супроводу педагога є: дослідницька, діагностична, організаційна, консультативна, просвіт-

ницька, стимулювальна, функція зворотного зв'язку, адаптивна, функції розвитку рефлексії. Всі вони реалізуються у процесі підвищення кваліфікації.

Діагностична функція здійснюється вже під час реєстрації педагога на платформі, яка розгорнута на сайті ЗІППО. Після заповнення форми реєстрація генерується з адресами працівників інституту, де педагог вказує проблеми чи питання, які його цікавлять під час проходження курсів.

Тоді реалізується організаційна функція: на електронну пошту майбутнього слухача курсів надходить сповіщення про дату проходження підвищення кваліфікації.

Консультативна, просвітницька, стимулювальна функції реалізуються вже упродовж підвищення кваліфікації: слухання лекцій, участі у практичних заняттях, під час опрацювання завдань.

Функція зворотного зв'язку, адаптивна, функції розвитку рефлексії знайшли відображення під час анонімного анкетування, створеного за допомогою Google-форми і проведеного нами у березні 2020 року. В анкетуванні взяли участь 1687 респондентів. На питання – «Отримую зворотний зв'язок від колег і викладачів з ІППО щодо своїх успіхів у професійному вдосконаленні» 1084 респонденти (64%) відповіли – «перебуваючи на дистанційному навчанні під час карантину», 265 респондентів (16%) – «перебуваючи на очному навчанні в ІППО», 338 респондентів (20%) – «навчаючись самостійно» (рис.2).

Рис 2. Результати анкетування педагогів – слухачів курсів підвищення кваліфікації

У системі післядипломної освіти проходить інформаційно-психологічний супровід педагога і як видно з поданого вище анкетування не виключенням є й період карантину. Алгоритм реалізації такого супроводу у Закарпатському інституті післядипломної педагогічної освіти здійснюється під час підвищення кваліфікації педагогів за гібридною системою навчання шляхом поєднання можливостей синхронного та асинхронного режимів (коли науковець зустрічається з педагогом у синхроні (наприклад, практичні заняття відбуваються в режимі реального часу у формі вебінарів на платформі відеоконференцій Zoom) і водночас застосовує асинхронне навчання – матеріали для слухачів та завдання розміщуються на платформі Moodle.

Враховуючи особливості забезпечення Інтернетом у Закарпатській області, часте відключення електроенергії, а також те, що не кожен і не завжди має доступ до Інтернету, володіння ІТ-технологіями на достатньому рівні, науково-педагогічні працівники інституту використовують для зворотного зв'язку зі слухачами електронну пошту та мобільні месен-

джери, застосовуючи Google Форми, матеріали для широкого загалу, які розміщені на сайті ЗІППО. Платформа віддаленого навчання MOODLE забезпечує доступ слухачам ЗІППО до наукових, навчально-методичних матеріалів, у тому числі щодо опанування лекційного матеріалу, який був підготований усіма лекторами, які, відповідно до навчально-тематичного плану та педагогічного навантаження, готують матеріали занять: виклад лекції чи практикуму, презентацію та завдання з теми.

Під час проведення занять на платформі Zoom практикуємо вебінари, відеоконференції, тренінги, онлайн-мітапи і т.і. До прикладу, проводячи тренінг «Рефлексія професійної діяльності педагога», використовуємо інтернет-ресурси. Упродовж всього заняття відбувається feedback. Так, під час виконання вправи «Радість у житті» учасники за допомогою використання QR-кода на платформі Mentimeter поділили одну з найбільш характерних для професії педагога радостей (що реально приносить радість від професії педагога) (рис.3).

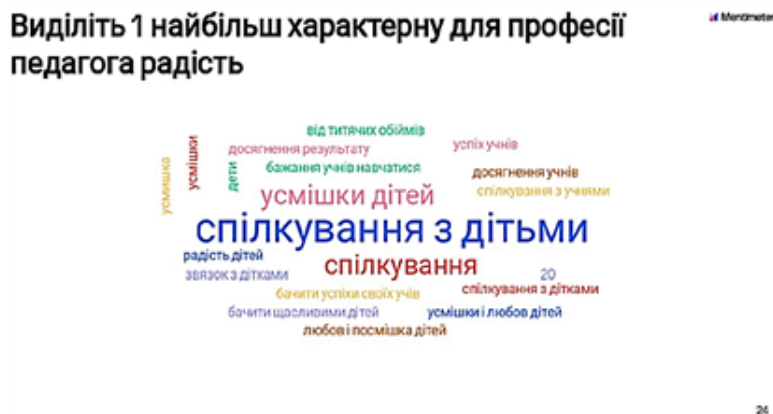

Рис 3. Скріншот стільниці під час проведення вправи «Радість у житті» на платформі Mentimeter

Поряд із зазначеною вище вправою проводяться й інші: «Ланцюжок професій», «Ранок з життя педагога», «Зіркова година», «Один крок», «Пастки-капкани», «Головне – другорядне», «Недоліки – Позитиви» свого професійного «Я» та інші. У кінці мітапа педагога оцінюють свою власну рефлексію (більшості учасників вдається це зробити на 9-10 балів), а також висловлюють свої враження на кшталт: «Дуже багато взяла для себе», «Дякую за можливість більше заглибитися у професійну діяльність, побачити себе зі сторони...». Подібні заняття вже стали традиційними. Так, за один тиждень дистанційних курсів проводиться від 50 до 100 занять з педагогами у синхронному режимі за допомогою платформи Zoom. Це тільки один із багатьох прикладів інформаційно-психологічного супроводу педагога в умовах неперервної освіти. Активне включення педагога в освітній процес часто практикується під час занять, оскільки ефективність особистісно-професійного розвитку педагога підвищується, коли він є залученим до програми інформаційно-психологічного супроводу, яка передбачає включеність педагога у цей процес упродовж всього навчання, врахування професійно важливих якостей вчителя чи вихователя, які викладені у проєкті Професійного стандарту вчителя [9].

Згідно з проєктом Професійного стандарту вчителя професійний розвиток педагогічного працівника передбачає оволодіння професійними компетентностями. Професійні компетентності за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них, наступні: мовно-комунікативна; предметна; інформаційно-цифрова; психологічна; емоційно-етична; компетентність педагогічного партнерства; інклюзивна; здоров'язбережувальна; проєктувальна; прогностична; організаційна; оцінювально-аналітична; інноваційна; здатність до навчання впродовж життя; рефлексивна компетентність. Також професійним стандартом вчителя передбачено володіння ним загальних компетентностей, а саме: громадянська

компетентність; соціальна компетентність; культура самовираження; лідерська компетентність; підприємницька компетентність [9].

Як бачимо, у переліку компетентностей професійного розвитку педагогічного працівника є саме ті компетентності, які ми включили в нашу структурно-функціональну модель і, які ми розвиваємо у слухачів курсів підвищення кваліфікації не тільки упродовж онлайн-навчання, але й у міжкурсовий період через розсилку завдань, інформування на сайті ЗППО за допомогою сучасних ІТ-технологій та підвищення мотивації до навчання впродовж життя.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Учитель, вихователь, керівник закладу освіти потребують здійснення інформаційно-психологічного супроводу з боку викладачів тих інституцій, де проходить їхній професійний розвиток, оскільки в сучасному інформатизованому світі дуже складно зорієнтуватися у необмеженій кількості не завжди легітимних джерел, які можна використати під час освітнього процесу. З цією метою нами було проведено вивчення можливостей для створення системи інформаційно-психологічного супроводу педагога. Отже, на основі такого вивчення, провівши аналіз досліджень та практичної діяльності з організації дистанційного навчання на базі Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти нам вдалося вибудувати структурно-функціональну модель системи інформаційно-психологічного супроводу педагога, означивши його мету, завдання і функції, а також розробити алгоритм реалізації такого супроводу з метою розвитку ключових компетентностей педагога в умовах неперервної освіти.

Перспективою подальших наукових розвідок у даному напрямі є вивчення додаткових алгоритмів реалізації інформаційно-психологічного супроводу педагога в умовах неперервної освіти та розроблення програми інформаційно-психологічного супроводу педагогів.

Список використаної літератури

1. Даль В.І. Толковый словарь русского языка. Современное написание. М.: АСТ, 2010. 815 с.
2. Казакова Е.И. Толерантность – путь к развитию. СПб: Изд-во Ютас, 2007. С.24–36.
3. Слюсарев Ю.В. Психологическое сопровождение как фактор активизации саморазвития личности: автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.01. Санкт-Петербург. гос. ун-т. С. Пб. 1992. 16 с.
4. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Психологопедагогічний супровід професійного розвитку педагогічних працівників: стан і перспективи впровадження», 18 травня 2018 р./ За заг. редакцією Войцехівського М.Ф., Івашової С.В. К.: Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2018. 112 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/25154/1/S_Oleksenko_zbirka%20tez%20VNP%20IPPO%20.pdf (дата звернення: 30.09.2020)
5. Зеер Э.Ф. Психология профессий. Учебное пособие для студентов вузов. 2 изд. перераб. доп. М.: Деловая книга. 2003. 336 с.
6. Самоукина Н.В. Психология и педагогика профессиональной деятельности. М.: Тандем. 1999. 352 с.

7. Державна служба якості освіти. Опитування щодо дистанційного навчання учнів під час карантину. URL: <http://www.sqe.gov.ua/index.php/uk-ua/hovyny/1177-opytuvannia-shchodo-dystantsiinoho-navchannia-uchniv-pid-chas-karantynu> (дата звернення: 30.09.2020)
8. Гурак Р. Дистанційне навчання – це виклик для української освіти під час пандемії. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ruslan-gurak-distancijne-navchannya-ce-viklik-dlya-ukrayinskoji-osviti-pid-chas-pandemiji> (дата звернення: 30.09.2020)
9. МОН України. Проект профстандарту за професіями «Вчитель початкових класів ЗЗСО», «Вчитель ЗЗСО». Сайт URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-dlya-gromadskogo-obgovorennia-projekt-profstandartu-za-profesiyami-vchitel-pochatkovih-klasiv-zzso-vchitel-zzso> (дата звернення: 30.09.2020)

References

1. Dahl, V. (2010). *Tolkovyj slovar' russkogo yazyka. Sovremennoye napisaniye* [Explanatory dictionary of the Russian language. Modern writing]. AST. [in Russian].
2. Kazakova, E. (2007). *Tolerantnost' – put' k razvitiyu* [Tolerance – the path to development]. Yutas. [in Russian].
3. Slyusarev, Yu.V. (1992). *Psikhologicheskoye soprovozhdeniye kak faktor aktivizatsii samorazvitiya lichnosti* [Psychological support as a factor in activating personal self-development]. (Extended abstract of candidate's thesis). St. Petersburg State University. [in Russian].
4. Wojciekhivskii, M.F., & Ivashneva, S.V. (Eds.). (2018, May 18). Proceedings of the All-Ukrainian scientific-practical conference «Psychological and pedagogical support of professional development of teachers: the state and prospects of implementation». B.Hrinchenko University. URL: Psychological and pedagogical support of professional development of pedagogical workers: state and prospects. Retrieved from: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/25154/1/S_Oleksenko_zbirka%20tez%20VNPk_%20IPPO%20.pdf [in Ukrainian].
5. Zeer, E.F. (2003). *Psikhologiya professiy* [Psychology of professions]. 2nd ed. Delovaya kniga. [in Russian].
6. Samoukina, N. (1999). *Psikhologiya i pedagogika professional'noy deyatel'nosti* [Psychology and pedagogy of professional activity]. Tandem. [in Russian].
7. State Service for Education Quality (2020). *Opytuvannya shchodo dystantsiynoho navchannya uchniv pid chas karantynu* [Survey on distance learning of students during quarantine]. <http://www.sqe.gov.ua/index.php/uk-ua/hovyny/1177-opytuvannia-shchodo-dystantsiinoho-navchannia-uchniv-pid-chas-karantynu> [in Ukrainian].
8. Hurak, R. (2019). *Dystantsiynе navchannya – tse vyklyk dlya ukrayins'koyi osvity pid chas pandemiji* [Distance learning is a challenge for Ukrainian education during a pandemic]. <https://www.kmu.gov.ua/news/ruslan-gurak-distancijne-navchannya-ce-viklik-dlya-ukrayinskoji-osviti-pid-chas-pandemiji> [in Ukrainian].
9. Ministry of Education of Ukraine (2020). *Proyekt profstandartu za profesiyamy «Vchytel' pochatkovykh klasiv ZZSO», «Vchytel' ZZSO»* [Draft project of professional standard for the profession of «Primary school teacher», «Teachers»]. <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-dlya-gromadskogo-obgovorennia-projekt-profstandartu-za-profesiyami-vchitel-pochatkovih-klasiv-zzso-vchitel-zzso> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 01.10.2020 р.
Стаття прийнята до друку 04.10.2020 р.

Palko Tetiana

Candidate of Psychological Science, Associate Professor
Department of Pedagogy and Psychology
Zakarpathia Institute of Postgraduate Pedagogical Education
Uzhhorod, Ukraine

INFORMATION PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF A TEACHER IN THE CONDITIONS OF CONTINUOUS EDUCATION

Abstract. An important condition for the harmonious development of teacher's personality is a well-built, effective and efficient system of psychological support of the educational process in the conditions of continuous education has been elaborated. But at the beginning of the third millennium in the globalized world which is called the information breakthrough and is gradually changing our lives, emphasizing the worldview, way of thinking, values and needs, there is a question of not only psychological but also that of informational and psychological support. The result of the support is the development of an IT-literate, professionally reflective, motivated educator of the 21st century, who will not get lost in the interaction with children of Alpha generation, living in informational, dynamic, emotionally strained environment, the generation of Google babies. Teachers, educators, heads of educational institution are of need for information-psychological support from instructors of institutions where their professional development takes place, for in today's informatized world it is very difficult to orient oneself in the unlimited number of sources that can be used during the educational process. The purpose of the article is to set up a structural-functional model of the system of information-psychological support of a pedagogue in the conditions of continuous education. We studied the possibilities for the model development using the analysis of questionnaire performed by the State Service for Education Quality and practical activities of Transcarpathian Institute of Postgraduate Pedagogical Education directed on the organization of distance learning. As the result of research, the aim, tasks and functions of information-psychological support of a teacher have been defined and realization algorithm for the model of information-psychological support system with the purpose of development of teacher's key competences in the conditions of continuous education have been elaborated.

Key words: information and psychological support; Zoom; Moodle; Teacher's professional standard.